

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИ САМАРАДОРЛИГИ ЯНГИ МЕЗОНЛАР АСОСИДА БАҲОЛАНМОҚДА

Ҳаракатлар стратегияси ижроси доирасида давлат бошқаруви ва маҳаллий ҳокимият органлари фаолияти самарадорлигини ҳамда натижадорлини баҳолаш йўлга кўйилди. Бунда халқ давлат идоралари эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак, деган ҳаётбахш мезонга таянилмоқда. Шуни қайд этиши керак, давлат органлари ва мансабдор шахслар фаолиятига баҳо беришда қонунийликни таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда ёркиниларни қандай ҳимоя қилинаётгани, уларга давлат хизматлари кўрсатишнинг сифати ва очиқлиги ёнг асосий мезон бўлмоқда.

ЖАМОАТЧИЛИК СЎРОВИ

“Ихтимоий фикр” жамоатчилек фикрини ўрганиш маркази томонидан ўтказилган тадқиқот натижаларига кўра, фуқаролар томонидан давлат бошқаруви ва маҳаллий ҳокимият органлари фаолиятига берилган баҳо икобий томонга ўзғариб, уларнинг иш самарадорлиги ошиб бормоқда. Масалан, жойрий йилнинг 1 чорагиде респондентларнинг 47,1 фозиси икобий фикр билдирган бўлса, II чорагиде бундай хулосадаги юртдошларимиз сони 48,8 фозини ташкил қилди. Эътиборли жиҳати, Хоразм, Бухоро, Жиззах, Намangan, Андикон вилоятлари, Коқалпагистон Республикасида долзарб ихтиомий-иктисодий муаммоларни ҳал килиш бўйича давлат бошқаруви ва маҳаллий ҳокимият органлари ишни даражаси ҳамда самарадорлигидан фуқароларнинг консикии даражаси юкори бўлди (50 фозидан юкори). Сурхондар, Қашқадар, Тошкент ва Навоий вилоятларида эса бу мамлакат бўйича ўртача кўрсаткичдан паст, юни 38 фозидан камни ташкил этди.

Вилоят, шаҳар, тумандаги ижроия ҳокимият органларининг иши ҳақидаги ахборотнинг очиқлиги даражаси (сўралгандар сонидан фоизда)

Булар — иктисолий муаммолар (иш хақида даражаси, коммунал хизматлар ва кенг истеъмол товарларининг нархлари ва тарифлари, ишга ҳоялашиб); ихтимоий муаммолар (ўйжой билан таъминланиш ва унинг сифати, тиббиёт муассасаларининг иши, ошилав низолар); ихтимоий инфраструктура муаммолар (коммунал хизматлар таъминотининг сифати, экология, транспорт); қонунийлик ва ҳукуқ-тартиботни таъминлаш (инсон ҳукуқлари, коррупция, пораҳурлик хамдаги таъмилилар).

Умуман олганда, мониторинг натижалари кўрсатишича, фуқароларнинг кўялуб муаммолар кескинлиги ва долзарбига доир жавобларидан икобий ўзғаришлар куатилади. Респондентлар натижада, давлат бошқаруви органлари ўртасида доимий алоқани амалга оширишининг муҳим қисми хисобланади. Респондентларнинг қарий 49,2 фозиси фикрича, “жойлардаги ижро ҳокимияти органлари фаолияти ҳақидаги ахборот очиқ ва ундан фойдаланиш мумкин”. Мазкур мизор сўнгги уч ойда 9,5 фозис ўғсан. Бундан ташкири, сўровнинг ҳар учини иштирокчиси назидада “ахборот ҳамма учун ҳам очиқ эмас ва ундан барча фуқаро фойдалана олмайди”.

Одамларни нима ташвишга солаятни?
Тадқиқот жараённида мамлакатининг аксарият ахолисига даҳдорд энг долзарб муаммолар аниқланди.

Китобдан яхшироқ дўст йўқ

Инсон қўли билан яратилган энг буюк мўъжиза бу – китоб. Оламшумул кашфийтлар, одамзод оғирини ёнгил, мушкуни осон этган ихтироларнинг юзага келишида ҳам унинг хизмати катта.

МАЊАВИЯТ

Китобхонлик ҳалқимизнинг азалий қадриятлари сираасига киради. Таъбир жоиз бўлса, мутола ишиш ёки миллатимизнинг етими икки томирнида оқаётir. Биз ҳамиша китобни кўз корачигидек асрар-авайламанзис, маърифат нурини тарқатувчи зиёлиларни эса бошимизга кўттарганимиз.

Инсониятнинг ноёб мањавий бойликлари сифатида эътироф этилган ўрхун-Энас ёзувлари, юртимизнинг турли ҳудудларидаги горорлардан топилган тошибтиклар, кўхна Афросиёб деворидаги мұхташам суратлар миллатимиз ҳамиша илму фан машъласини баланд тутиб келганидан далолат беради. Тамадун бешикларидан бири бўлмиш Самарқанд дунёда қоғоз ёзувларидаги дастлабки шаҳарлардан экан ҳам бежиз эмас.

Дарҳакат, азал-азалдан бу миллатнинг қадди китоб билан рост булиб келган. Хоразм вилоятида "Авесто" китобига, Фарғонада эса "Ал-Ҳидоя" асарига ёдгорлик ўрнатилгани мәлум. Назаримизда, бу иккى ёдгорлик номи зикр этилган китобларга гина эмас, миллатимиз йўлни маёқ қаби ёритган барча мањавият дурданаларига кўйилган хайкалдир.

Дарё суви goҳо жўшин, гоҳ соқин оққан қаби кейин йилларда ҳалқимизнинг мутолаага, китобхонлика муносабати бир оз сусайганек эди. Айрим юртдошларимиз кундалик ташвишлар билан андармон бўлиб китобхонликин унити қўяёзган, яна айримлари эса моддий бойлик кетидан ютуриб мутолаага

иккинчи даражали юмуш сифатида қарай бошлаганди. Таъйики, бу ҳол жаҳон фани бешигини тебратган улуг алломаларнинг ворисларига асло ярамас эди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 12 январдаги "Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқати тизимини ривоҷлантириш, китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот килиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида"ги фармойиши эса ҳалқимизнинг мутолаа маданиятини юксалиши, мавзиятни ташвишларни мутамоларни ҳамжиҳатлиқда ҳал этиш, миллатимизнинг том мањонада ўзини таниши йўлида каттада қадам бўлди. Мазкур фармойиши кенг жамоатчилик, хусусан, мањавият фаоллари, им-фан намояндадарли ви юходкорлар чукур мамнуният билан кутиб олганни боиси ҳам шу.

Тарих – улуг муррабий. Иккى дарё оралиғига саноқсиз лашкири билан бостириб келган Александр Македонский "Авесто" китобини гулхана ташлашга амр этган эди. Ёки якин ўтмишиздан бир мисол. Ўтган асрнинг 30-йилларида катагон сиёсатини юритган "қизил империя" вакиллари ҳалқимизнинг асл фарзандлари қаламига мансуб бебаҳо китобларни ўтда ёқанди. Турли даврларда ҳукм юритган мустамлакиларнинг китобдан бунчалик кўркани боиси нима?

Гап шундаки, китоб мурдрок қалбларни ўйотиб, улуг ишларга сафарбар этувчи курдатли мањавият дурданаларига кўйилган хайкалдир.

Дарё суви goҳо жўшин, гоҳ соқин оққан қаби кейин йилларда ҳалқимизнинг мутолаага, китобхонлика муносабати бир оз сусайганек эди. Айрим юртдошларимиз кундалик ташвишлар билан андармон бўлиб китобхонликин унити қўяёзган, яна айримлари эса моддий бойлик кетидан ютуриб мутолаага

Хосон ПАЙДОЕВ оғон спорт.

нади. Аслида эса бу ҳамият тараққиётини белгиловчи иктиномий вазифалар сирасига киради. Бизнингча, ёшларда китобхонлик маданиятини шакллантириш, энг аввало, ота-она зиммасидаги муҳим бурчидир. Бу ўринда Конституциянида ота-она зиммасига фарзанд таълим-тарбияси бўйича мажбурият юқланганини эслаб ўтиш жоиз. Улуг маърифатпарвар бобомиз Абдурауф Фиррат табиби билан айтганда сабака "Халқинг аниқ мақсад сари ҳаракат қилиши, давлатманд бўлиши, баҳтили бўлиб, иззат-хурмат топши, жаҳонига бўлиши ёки заиф бўлиб хорлика тушиши, баҳтилизон юкини тортиши, ёзтибордан қолиб, ўзгаларга тобе ва қул, асир бўлиши уларнинг ўз ота-оналаридан болаликда оғлан тарбияларига бўғлик".

Умуман, фармойишида белгиланганд эзгу вазифаларни амалга оширишда таълим масканлари, нашриёт ва оммавий ахборот воситалари, икодий ушумлалар, мањавият мусассасалари, нодавлат ташкилотлар, маҳалла – бутун ҳамият бир ёқадан бош чиқарб сайды-ҳаракат қўлмоғи талаф этилади.

Инсон учун китобдан яхшироқ дўст йўқ. Унинг камолоти учун мутолаадан афзалорк машузот йўқ. Дунёнинг турфа матоҳлари, ялтир-юлтуллари ақлу хушимизни ўғирлаётган буғунги долгали замонда яна шу ҳақиқатни унтиб кўймайлик.

Жаҳон фани ривожига бемисл хисса қўшган ажодларимиз шу қадар бой мањавий мерос қолдирганки, орадан неча аср ўтган бўлса-да, юзлаб нобё кўлэмалярни ҳали тадқим этиб улгурмадик. Мањавият дурданаларини мұқаддас омонат ўлароқ келгуси авлодларга тўқис етказиш, боз устига, уларни янада бойтиши бизнин бурчимиздир.

Нодир ҚОСИМОВ,
Республика Мањавият тарғибот маркази раҳбари вазифасини бажарувчи.

БАНДЛИК

Самарқанд шаҳридаги Касб-хунарга ўқитиши марказининг илк битириувчилари учун "Корейс тили ва маданияти куни" таддирни ўтказилди. Унда Жанубий Корея Ҳалқаро ҳамкорлик агентлиги (КОICA)нинг Тошкентдаги оғиси директори Им Жонг хоним, Корея технологиялар ва таълим университети профессори Жанг Жонг Де, Кореядан келиб Самарқанддаги ўқув юртларида фолият юритаётган ўқитувчилар, Узбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги масъул ҳодимлари, корхона ҳамда ташкилотлардан келган мөхоммонлар қатнашди.

Саккиз ойлик ўқиши, доимиий иш

лари, маданиятини ҳам ўрганишиди.

Таъкидландиди, Касб-хунарга ўқитиши маркази ўқувчиларининг битириувчишиларни ўзийчи ғарнинида 378 нафар кишидан хужжат қабул килинди, уларнинг 240 нафари ўқишига танлаб олинган. Шуардан 216 нафари бугун мусассасани битиришиб, дипломлар, автомобиллар, "ақлий" макетлари на-мунаси, масофадан бошқарувчи робот, видеомонтажлар на-мунаси ҳамда макетлари на-мунаси этилди.

Шундан сўнг маҳаллий ўқитувчилар ва ўқувчилар корейс милий ўйнинлари махорат билан ижро этишдик, бу Жанубий кореялик мөхоммонлар ва тутахассисларнинг ётироғиға сазовор бўлди.

— Мен Қоракалпогистоннинг Амударр туманинда ўтказилган көралларни ўқувчиларни бирга таъёрларига келиб кутишни мөхимимни янада оширдим, иш ўргандим, — дейди Мухаббат Жулибов. — Айнан пайтада Қоракалпогистоннинг Мангит манзилидаги "Кўна Мангит" МЧЖга газанча бўлиб ишга кирдим.

Таддир якунидан мөхоммонлар ва ҳамкор ташкилотлар вакиллари иштироқида марказнинг ўқувчилари бирга таъёрларига келиб кутишни мөхимимни янада оширдим, иш ўргандим, — дейди Мухаббат Жулибов. — Айнан пайтада Қоракалпогистоннинг Мангит манзилидаги "Кўна Мангит" МЧЖга газанча бўлиб ишга кирдим.

Мехмонлар маркази ошхонасига таъкид этилди

ва өрдага көралларни бирга таъёрларига келиб кутишни мөхимимни янада оширдим, иш ўргандим, — дейди Мухаббат Жулибов. — Айнан пайтада Қоракалпогистоннинг Мангит манзилидаги "Кўна Мангит" МЧЖга газанча бўлиб ишга кирдим.

Таддир якунидан мөхоммонлар ва ҳамкор ташкилотлар вакиллари иштироқида марказнинг ўқувчилари бирга таъёрларига келиб кутишни мөхимимни янада оширдим, иш ўргандим, — дейди Мухаббат Жулибов. — Айнан пайтада Қоракалпогистоннинг Мангит манзилидаги "Кўна Мангит" МЧЖга газанча бўлиб ишга кирдим.

Улкан эътибор, ғамхўрлик ва рафбат

ёшларимизни янада шиҷоат кўрсатишга, бўлишига ундаиди

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Ҳикматида АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент вилоятининг
Зангиота туманинаги
«Обод турмуш» маҳалла
фуқаролар йигини раиси:

— Бугунги ёшларимизга чин дилдан ҳавас қилса арзиди. Карапн, улар давлатимиз томонидан шунчалик кўллаб-куватла-наяпти, энди енг шимарид, меҳр билан меҳнат қилидаган давр келди. Бу нутқда нафақат ёшларимиз, балки ҳар биримизнинг эртанги кунимизга дахлдор фикрлар билдирилди. Мамлакатимиз раҳбарининг сўзларини эшита турбифарзандаримизнинг ёрқин келажигига мустаҳкам асос яратилганингига амин бўлдим.

Давлатимиз раҳбари аҳоли, энг аввали, ёшлар ўтасида китобхонлик маданиятини юксалитириш борасида ҳам алоҳидаги тўхтади. Шу мақсадда Қорақалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ҳар йили "Энг китобхон мактаб", "Энг китобхон маҳалла", "Энг китобхон оила" каби йоналаридан таънловлар ўтказиш, якуний босқич галибларини ташаббуси учун кимматбахо совғалар, жумладан, юртимизда ишлаб чиқарилган автомобилларни мукофот тарикасида бериш ҳақида гапидрики, бу хеч ким кутмаган ажойиб таклиф бўлди.

Яна бир ҳолатдан жуда ҳайратландим, илгари ёшлар ташкилоти номиганига тилга олинган бўлса, энди уларнинг нуғузи ҳам ошиди. Яны давлатимиз раҳбари таъндишга учун кимматбахо совғалар, жумладан, юртимизда ишлаб чиқарилган автомобилларни мукофот тарикасида бериш ҳақида гапидрики, бу хеч ким кутмаган ажойиб таклиф бўлди.

Яна бир ҳолатдан жуда ҳайратландим, илгари ёшлар ташкилоти номиганига тилга олинган бўлса, энди уларнинг нуғузи ҳам ошиди. Яны давлатимиз раҳбари таъндишга учун кимматбахо совғалар, жумладан, юртимизда ишлаб чиқарилган автомобилларни мукофот тарикасида бериш ҳақида гапидрики, бу хеч ким кутмаган ажойиб таклиф бўлди.

Яна бир ҳолатдан жуда ҳайрат-

ланганди, ёшларимизда оғизида 10 йил муддатгача мўлжалланган, бошланғич тўлови

15 фойзлик имтиёзли кредитларни асосида уларга ўзимизда ишлаб чиқарилган "Матиз" ва "Дамас" автомобилларини шахсий мулк сифатида сотиб олишда куляйлик яратиди.

Таддирда яна бир мумхим ма-

сал – Ўзбекистон ёшлар иттифоқида за-

монавий "Ёшлар кинотеатрлари"-

ни барпо этиш ишига бош-ко-

ш булиши айтилди. Бу жуда ке-

рак. Чунки айрим ҳудудларда

ахолининг дам олиши учун шарт-

шарни ўткади. Энди эса бундай

халқаримизда оғизида 10 йил муддат-

гача мутолаадан бўлса-да, юзлаб нобё

кўлэмаларни ҳали тадқим этиб ул-

гурмадик. Манзилни мутолаадан

бўлса-да, юзлаб нобё кўлэмаларни

бўлса-да, ю